

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 17ης Σεπτεμβρίου 2003 *

Στην υπόθεση T-71/02,

Classen Holding KG, με έδρα το Essen (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον S. von Petersdorff-Campen, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από την S. Laitinen,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου

International Paper Co., με έδρα τη Νέα Υόρκη, Νέα Υόρκη (Ηνωμένες Πολιτείες), εκπροσωπούμενη από τον E. Armijo Chánarri, δικηγόρο,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφύγων του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 14ης Δεκεμβρίου 2001 (υπόθεση R 810/1999-2), με την οποία κρίθηκε απαράδεκτη, κατόπιν απορρίψεως του αιτήματός περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, η ασκηθείσα κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών προσφυγή, αφορώσα τη διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Classen Holding KG και της International Paper Co.,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τη V. Tiili, Πρόεδρο, τους P. Mengozzi και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 30ής Απριλίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Το άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει:

«Προθεσμία και τύπος

Η προσφυγή πρέπει να ασκηθεί εγγράφως ενώπιον του Γραφείου εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημέρα της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης απόφασης. Η προσφυγή θεωρείται ότι έχει ασκηθεί μόνο μετά την καταβολή του τέλους προσφυγής. Εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης, πρέπει να κατατεθεί γραπτώς υπόμνημα που να εκθέτει τους λόγους της προσφυγής.»

- 2 Το άρθρο 78, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 40/94 προβλέπει:

«Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση

1. Ο καταθέτης ή ο δικαιούχος κοινοτικού σήματος ή οποιοσδήποτε άλλος διάδικος σε διαδικασία ενώπιον του Γραφείου ο οποίος, παρότι επέδειξε όλη την επιμέλεια που επιβάλλουν οι περιστάσεις, δεν μπόρεσε να τηρήσει μια προθεσμία έναντι του

Γραφείου, αποκαθίσταται, μετά από αίτηση, στα δικαιώματά του εάν το κώλυμα είχε ως άμεση συνέπεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, την απώλεια δικαιώματος ή ένδικου μέσου.

2. Η αίτηση πρέπει να υποβληθεί εγγράφως εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παύση του κωλύματος. Η μη διενεργηθείσα πράξη πρέπει να διενεργηθεί μέσα στην προθεσμία αυτή. [...]

3. Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να αναφέρει τα πραγματικά περιστατικά και τους λόγους που προβάλλονται για την υποστήριξή της. Η αίτηση θεωρείται ότι έχει υποβληθεί μόνον αφού καταβληθεί το τέλος επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.»

- 3 Ο κανόνας 49, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 303, σ. 1), έχει ως εξής:

«Απόρριψη της προσφυγής ως απαράδεκτης

1. Αν η προσφυγή αντιβαίνει στα άρθρα 57, 58 και 59 του κανονισμού και στον κανόνα 48, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και παράγραφος 2, το τμήμα προσφυγών την απορρίπτει ως απαράδεκτη εκτός αν οι ελλείψεις θεραπευτούν πριν λήξει η σχετική προθεσμία που προβλέπεται από το άρθρο 59 του κανονισμού.»

Ιστορικό της προσφυγής

- 4 Την 1η Απριλίου 1996, η International Paper Co. (στο εξής: παρεμβαίνουσα) υπέβαλε αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού 40/94.
- 5 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σήμα BECKETT EXPRESSION.
- 6 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στην κατηγορία 16 υπό την έννοια του διακανονισμού της Νίκαιας περί της διεθνούς κατατάξεως των προϊόντων και υπηρεσιών για τους σκοπούς καταχώρισης των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Χαρτί, χαρτόνι και είδη απ'αυτά τα υλικά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· έντυπο υλικό και υλικό βιβλιοδεσίας· φωτογραφίες· είδη χαρτοπωλείου· κολλώδεις ύλες για χαρτικά ή οικιακές χρήσεις· υλικά για καλλιτέχνες· χρωστήρες (πινέλα)· γραφομηχανές και είδη γραφείου (εκτός των επίπλων)· παιδαγωγικό ή εκπαιδευτικό υλικό (εκτός συσκευών)· πλαστικά υλικά συσκευασίας (μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις)· παιχνιδοχαρτα. τυπογραφικά στοιχεία· στερεότυπα (κλισέ)».
- 7 Η αίτηση για την καταχώριση του σήματος δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* 22/97, της 6ης Οκτωβρίου 1997.

- 8 Στις 23 Δεκεμβρίου 1997, η προσφεύγουσα, ενεργώντας υπό την προηγούμενη ονομασία της, ήτοι «Classen-Papier KG», άσκησε ανακοπή δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94. Η ανακοπή στηριζόταν στην καταχώριση στη Γερμανία του λεκτικού σήματος «Expression» για τα προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 16 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας και τα οποία αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Χαρτί, χαρτόνι, είδη από χαρτί ή χαρτόνι».
- 9 Με απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 1999, που κοινοποιήθηκε αυθημερόν με τηλεαντιγράφημα στην προσφεύγουσα, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή για τον λόγο ότι, λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς των επιδίκων σημάτων, η ταυτότητα των προϊόντων δεν αρκεί για να καταδείξει κίνδυνο συγχύσεως, υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, στο κρίσιμο για την υπόθεση έδαφος της Κοινότητας, ήτοι τη Γερμανία.
- 10 Στις 30 Νοεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή, δυνάμει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, με σκοπό την ακύρωση της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών. Στις 10 Φεβρουαρίου 2000 κατατέθηκε υπόμνημα εκθέτον τους λόγους της προσφυγής.
- 11 Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της 26ης Απριλίου 2000, ο γραμματέας των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, το εκθέτον τους λόγους προσφυγής υπόμνημα έπρεπε να κατατεθεί εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την κοινοποίηση στην ανακόπτουσα της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών, δηλαδή το αργότερο στις 8 Φεβρουαρίου 2000. Προστίθεται ότι το εκθέτον τους λόγους προσφυγής υπόμνημα είχε κατατεθεί στις 10 Φεβρουαρίου 2000 και ότι, συνεπώς, «η προσφυγή [ήταν] προδήλως απαράδεκτη». Η προσφεύγουσα κλήθηκε να καταθέσει τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις της επ' αυτού, με τα συναφή δικαιολογητικά έγγραφα, το αργότερο στις 26 Ιουνίου 2000.

- 12 Με έγγραφο της 29ης Μαΐου 2000, που έφθασε στο ΓΕΕΑ στις 30 Μαΐου 2000, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, στηριζόμενη στο άρθρο 78 του κανονισμού 40/94. Με την αίτηση αυτή, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι η προθεσμία πλουτάσσεται για την κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος δεν τηρήθηκε λόγω ασθένειας του εκπροσώπου της. Συναφώς, προσκομιζόταν γραπτή ένορκη δήλωση.
- 13 Με απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2001 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση) το δεύτερο τμήμα προσφύγων του ΓΕΕΑ έκρινε την προσφυγή απαράδεκτη και απέρριψε την αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Η σκέψη 16 της προσβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Εν προκειμένω, στοιχειοθετείται ότι το “κώλυμα” υπό την έννοια του άρθρου 78, παράγραφος 2, [του κανονισμού 40/94] έγκειται στην ασθένεια του εκπροσώπου της ανακόπτουσας. Το κώλυμα αυτό έπαυσε όταν ο εκπρόσωπος της ανακόπτουσας επέστρεψε στην εργασία του στις 10 Φεβρουαρίου 2000 και υπέγραψε το εκθέτον τους λόγους [της προσφυγής] υπόμνημα. Η αίτηση για την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση έπρεπε συνεπώς να υποβληθεί εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία αυτή, [δηλαδή] στις 10 Απριλίου 2000 το αργότερο. Δεδομένου ότι η αίτηση υποβλήθηκε μόλις στις 30 Μαΐου 2000, πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να χρειάζεται να κριθεί αν αρκεί το προσβαλλόμενο κώλυμα.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 14 Με προσφυγή, συνταχθείσα στην αγγλική γλώσσα και κατατεθείσα στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Μαρτίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

- 15 Η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε ένσταση, εντός της ταχθείσας προς τούτο από τη Γραμματεία του Πρωτοδικείου προθεσμίας, ως προς το ότι η αγγλική κατέστη η γλώσσα της διαδικασίας.
- 16 Το ΓΕΕΑ υπέβαλε το υπόμνημα απαντήσεώς του στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Ιουλίου 2002. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε το υπόμνημα απαντήσεώς της στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Ιουλίου 2002.
- 17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία.
- 18 Η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα πληροφόρησαν το Πρωτοδικείο, αντιστοίχως, στις 25 και 28 Απριλίου 2003, ότι δεν θα παρευρεθούν στην επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 19 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 30ής Απριλίου 2003, έγινε ακρόαση του ΓΕΕΑ και των απαντήσεών του στα προφορικά ερωτήματα που έθεσε το Πρωτοδικείο.
- 20 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

21 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

22 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 78 του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το γεγονός ότι δεν τήρησε την προθεσμία του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94 για την κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος οφειλόταν στον φόρτο εργασίας και στην απουσία του

υπευθύνου για τον φάκελο της υποθέσεως διευθυντή. Στις 3 Φεβρουαρίου 2000, ο D., ένας από τους επιφορτισμένους με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας νομικούς, συνέταξε ένα πρώτο σχέδιο υπομνήματος. Το σχέδιο αυτό δακτυλογραφήθηκε την επομένη ημέρα και τοποθετήθηκε, από τη γραμματέα του D., S., στην εξερχόμενη αλληλογραφία, με όλη την αλληλογραφία που έπρεπε να ταχυδρομηθεί τη Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου 2000.

- 24 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι η S. ήταν το επιφορτισμένο με τον φάκελο της υποθέσεως αυτής πρόσωπο, καθώς και με την επεξεργασία των υποθέσεων των σημάτων γενικώς, και ήταν επίσης υπεύθυνη για τον έλεγχο και την παρακολούθηση των προθεσμιών. Οι προθεσμίες περιλαμβάνονται σε ειδικά βιβλία, ημερολόγια και πίνακες σε ηλεκτρονική μορφή, που ελέγχονται διαρκώς. Η εσωτερική καταληκτική προθεσμία για την οριστικοποίηση του υπομνήματος αυτού και την αποστολή του στο ΓΕΕΑ ήταν η 7η Φεβρουαρίου 2000. Τούτο είχε σημειωθεί στα ειδικά βιβλία καθώς και στο προσωπικό ημερολόγιο της S.
- 25 Πάντως, την ημέρα εκείνη, ο D. δεν μπόρεσε να παρουσιαστεί στην εργασία του λόγω ασθενείας. Όταν η S. έμαθε ότι ο D. δεν μπορούσε να επιστρέψει στην εργασία του πριν από τις 10 Φεβρουαρίου 2000, διεκπεραίωσε την εξερχόμενη αλληλογραφία στο γραφείο του, αλλά αμέλησε το υπόμνημα που έπρεπε να σταλεί την επομένη ημέρα και ήταν έτοιμο προς υπογραφή. Ως εκ τούτου, κανείς από τους συνεργάτες δεν υπέγραψε το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα, το οποίο παρέμεινε στο κουτί αλληλογραφίας.
- 26 Κατά την επιστροφή του D., στις 10 Φεβρουαρίου 2000, το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα τροποποιήθηκε ελαφρώς, υπογράφηκε και εστάλη με τηλεαντιγράφημα στο ΓΕΕΑ. Πάντως, λόγω της απουσίας του D. και του σημαντικού φόρτου εργασίας, ούτε ο D. ούτε η S. παρατήρησαν ότι είχαν παρέλθει δύο ημέρες μετά την καταληκτική προθεσμία.
- 27 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι λόγω της ασθενείας του D. και του φόρτου εργασίας του, καθώς και του φόρτου εργασίας της S., δεν μπόρεσε να τηρηθεί η προθεσμία για την κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος. Πρόκειται

για κώλυμα υπό την έννοια του άρθρου 78 του κανονισμού 40/94. Πάντως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το κώλυμα αυτό έπαυσε μόλις την ημέρα της κοινοποίησης της επιστολής του ΓΕΕΑ, ήτοι στις 26 Απριλίου 2000. Συνεπώς, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η αίτησή της για επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, κατατεθείσα στις 30 Μαΐου 2000, υποβλήθηκε εντός της δίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 78 του κανονισμού 40/94.

- 28 Επικουρικώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, μολονότι η αίτηση της 29ης Μαΐου 2000 πρέπει να θεωρηθεί ως έχουσα κατατεθεί πριν από την πάροδο της προβλεπόμενης στο άρθρο 78 του κανονισμού 40/94 προθεσμίας, αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση περιλαμβάνεται σιωπηρώς στο εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα που κατατέθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2000.
- 29 Το ΓΕΕΑ, υποστηριζόμενο επί του σημείου αυτού από την παρεμβαίνουσα, θεωρεί ότι συνομολογείται εν προκειμένω ότι το εν λόγω κώλυμα έπαυσε κατά το τέλος της ασθενείας του D. και όχι, αντίθετα προς ό,τι ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, με το έγγραφό του ΓΕΕΑ, όπου επισημαίνεται η μη τήρηση της προθεσμίας για την κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος.
- 30 Με την επιστολή της 26ης Απριλίου 2000, το ΓΕΕΑ έδωσε απλώς στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να αποδείξει ότι η πρώτη εντύπωσή της όσον αφορά την εκπρόθεσμη υποβολή του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος ήταν στην πραγματικότητα εσφαλμένη. Το ΓΕΕΑ προσθέτει ότι η εν λόγω επιστολή δεν συνεπάγεται, αντίθετα προς ό,τι προτείνει η προσφεύγουσα, νέα προθεσμία για την υποβολή αιτήσεως περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, υπολογιζόμενη από την αποστολή της. Η επιστολή αυτή δεν έχει καμία συνέπεια στην προθεσμία που έχει κινηθεί από την παύση του εν λόγω κωλύματος.
- 31 Το ΓΕΕΑ συνάγει συναφώς ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το κώλυμα, εν προκειμένω η απουσία λόγω ασθενείας, έπαυσε αδιαμφισβήτητα στις 10 Φεβρουαρίου 2000, όταν ο D. επέστρεψε στην εργασία του και υπέγραψε το εκθέτον

τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι, από τη στιγμή αυτή, ο δικηγόρος έπρεπε, με τη δέουσα επιμέλεια και με δική του πρωτοβουλία, να υποβάλει αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση εντός προθεσμίας δύο μηνών, ήτοι το αργότερο στις 10 Απριλίου 2000. Εφόσον η αίτηση κατατέθηκε μόλις στις 30 Μαΐου 2000, ήτοι τρεισήμισι μήνες σχεδόν μετά την «παύση του κωλύματος», ορθώς απορρίφθηκε από το τμήμα προσφυγών.

32 Εξάλλου, το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι οι εν λόγω προθεσμίες δεν επαφίενται στη διακριτική του ευχέρεια.

33 Η παρεμβαίνουσα υπογραμμίζει περαιτέρω ότι οι τασσόμενες προθεσμίες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διασταλτικής ερμηνείας, ενόψει των συμφερόντων των άλλων διαδίκων.

34 Η παρεμβαίνουσα προσθέτει ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 78 του κανονισμού 40/94 ουδόλως πληρούνται εν προκειμένω. Πράγματι, το γεγονός ότι ο D. δεν παρατήρησε την εκπρόθεσμη κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος όταν επέστρεψε στην εργασία του δεν συνιστά κώλυμα υπό την έννοια του άρθρου 78 του κανονισμού 40/94, αλλά καταδεικνύει αντιθέτως ότι η προσφεύγουσα δεν επέδειξε όλη την επιβαλλόμενη από τις περιστάσεις επιμέλεια.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

35 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 78, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, «[η] αίτηση [επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση] πρέπει να υποβληθεί εγγράφως εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παύση του κωλύματος» και ότι «[η] μη διενεργηθείσα πράξη πρέπει να διενεργηθεί μέσα στην προθεσμία αυτή».

- 36 Πάντως, η προσφεύγουσα θεωρεί, κατ' ουσίαν, ότι το προβαλλόμενο κώλυμα έπαυσε μόλις την ημέρα κοινοποιήσεως της από 26 Απριλίου 2000 επιστολής του ΓΕΕΑ, με την οποία το ΓΕΕΑ επέστησε την προσοχή της προσφεύγουσας στο γεγονός ότι το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα είχε κατατεθεί εκπροθέσμως. Συνεπώς, η προσφεύγουσα αντιλήφθηκε ότι η δίμηνη προθεσμία, που προβλέπεται στο άρθρο 78 του κανονισμού 40/94, άρχισε να κινείται μόλις από την ημερομηνία αυτή.
- 37 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί σε ποια χρονική στιγμή έπαυσε το προβαλλόμενο κώλυμα.
- 38 Συναφώς, συνομολογείται ότι ο D. επέστρεψε στην εργασία του, μετά την ασθένειά του, στις 10 Φεβρουαρίου 2000, ημερομηνία κατά την οποία υπέγραψε το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα και το απέστειλε στο ΓΕΕΑ. Έτσι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι περιστάσεις σχετικά με την εκπρόθεσμη κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος, δηλαδή η ασθένεια του D. και ο φόρτος εργασίας του καθώς και ο φόρτος εργασίας της S., συνιστούν κώλυμα υπό την έννοια του άρθρου 78 του κανονισμού 40/94, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί το ΓΕΕΑ, το κώλυμα αυτό έπαυσε να υφίσταται από τη στιγμή κατά την οποία ο D. επέστρεψε στην εργασία του. Πράγματι, στις 10 Φεβρουαρίου 2000, όταν ο D. υπέγραψε το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα, το εν λόγω κώλυμα έπαυσε. Εξάλλου, κατά τη στιγμή εκείνη ο D. μπορούσε να διαπιστώσει ότι το εν λόγω υπόμνημα ήταν εκπρόθεσμο.
- 39 Εξάλλου, η S. έπρεπε να παρατηρήσει το εκπρόθεσμον κατά τη στιγμή που το υπόμνημα απεστάλη στο ΓΕΕΑ. Πράγματι, από την περιγραφή του συστήματος ελέγχου των προθεσμιών, που εκτίθεται στη σκέψη 24 ανωτέρω και στην αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα έδωσε στους συνεργάτες της τη γενική οδηγία να μεριμνούν για την τήρηση των προθεσμιών. Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις της ίδιας της προσφεύγουσας, η S. ήταν επιφορτισμένη με τον φάκελο της επίδικης υποθέσεως και την επεξεργασία των υποθέσεων των σημάτων γενικώς, και ήταν υπεύθυνη για τον έλεγχο και την παρακολούθηση των προθεσμιών. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, οι προθεσμίες περιλαμβάνονται σε ειδικά βιβλία, ημερολόγια και πίνακες σε ηλεκτρονική μορφή, που ελέγχονται διαρκώς. Η εσωτερική καταληκτική προθεσμία για την οριστικοποίηση του εν λόγω υπομνήματος και την αποστολή του στο ΓΕΕΑ ήταν η 7η Φεβρουαρίου 2000. Τούτο είχε σημειωθεί στα ειδικά βιβλία καθώς και στο προσωπικό ημερολόγιο της S.

- 40 Επομένως, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η ασθένεια του D. σε συνδυασμό με την προβαλλόμενη πλάνη της S. συνιστούν κώλυμα υπό την έννοια του άρθρου 78 του κανονισμού 40/94, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το γεγονός ότι δεν παρατηρήθηκε η μη τήρηση της προθεσμίας για την κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος προέκυψε μόνον, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, από την αμέλεια της S., η οποία δεν ανακάλυψε το εν λόγω υπόμνημα στην εξερχόμενη αλληλογραφία στο γραφείο του D. Πράγματι, το ισχύον σύστημα ελέγχου των προθεσμιών στο γραφείο της προσφεύγουσας έπρεπε κανονικά να παρέχει τη δυνατότητα του ταχέως εντοπισμού του σφάλματος αυτού, υπενθυμιζομένου ότι τα ειδικά βιβλία, ημερολόγια και πίνακες σε ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με τις δηλώσεις της ίδιας της προσφεύγουσας, ελέγχονται διαρκώς [βλ., συναφώς, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουνίου 2001, T-146/00, Ruf και Stier κατά ΓΕΕΑ (εικονιστικό σήμα «DAKOTA»)] (Συλλογή 2001, σ. II-1797, σκέψεις 56 έως 61).
- 41 Οι σκέψεις αυτές δεν τίθενται εν αμφιβόλω με το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι μόνον από τη στιγμή κατά την οποία το ΓΕΕΑ κοινοποιεί την εκπρόθεσμη κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος αρχίζει να κινείται η προβλεπόμενη στο άρθρο 78 του κανονισμού 40/94 προθεσμία. Αφενός, παρατηρείται πράγματι ότι η εν λόγω επιστολή εμπίπτει σε πρακτική του ΓΕΕΑ, η οποία ουδόλως του επιβάλλεται δυνάμει των συναφών διατάξεων του κανονισμού 40/94 και, εν πάση περιπτώσει, δεν ασκεί επιρροή στο σημείο αφετηρίας της προθεσμίας που τάσσεται για την υποβολή αιτήσεως περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Αφετέρου, τονίζεται ότι η ερμηνεία αυτή είναι προδήλως αντίθετη στη διατύπωση του άρθρου 78, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 42 Συνεπώς, η αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση έπρεπε να κατατεθεί, το αργότερο, στις 10 Απριλίου 2000. Επομένως, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι η αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση κατατέθηκε πέραν της προθεσμίας των δύο μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 78 του κανονισμού 40/94.
- 43 Ούτε το επιχείρημα που προβάλλει επικουρικώς η προσφεύγουσα ότι η αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση περιλαμβανόταν σιωπηρώς στο εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα, κατατεθέν στις 10 Φεβρουαρίου 2000, μπορεί να γίνει δεκτό.

- 44 Συναφώς, παρατηρείται ότι από κανένα στοιχείο του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος δεν συνάγεται αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Εν πάση περιπτώσει, προκύπτει σαφώς από το άρθρο 78, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 40/94 ότι η αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να διευκρινίζει τα πραγματικά περιστατικά και τους λόγους που προβάλλονται προς στήριξή της. Η αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση πρέπει επίσης να αποτελεί το αντικείμενο χωριστού δικογράφου, από το εισαγωγικό της προσφυγής δικόγραφο.
- 45 Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 78, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση θεωρείται ότι έχει υποβληθεί μόνον αφού καταβληθεί το τέλος επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Πάντως, όπως προκύπτει εν προκειμένω από την αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, η προσφεύγουσα κατέβαλε το εν λόγω τέλος μόλις στις 29 Μαΐου 2000, κατά την κατάθεση της αιτήσεως. Συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι στο εκθέτον τους λόγους προσφυγής υπόμνημα περιλαμβανόταν σιωπηρώς αίτηση περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.
- 46 Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 47 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος δεν είναι προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής.

Ακόμη και αν το εκθέτον τους λόγους προσφυγής υπόμνημα κατατέθηκε εκπροθέσμως, η προσφυγή εξακολουθεί να είναι παραδεκτή. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών διέθετε αρκετά στοιχεία για να αποφανθεί επί της προσφυγής, εφόσον είχε ασκηθεί η προσφυγή αυτή και είχε καταβληθεί το συναφές τέλος εντός της δίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 59 του κανονισμού 40/94.

- 48 Η προσφεύγουσα συνάγει εξ αυτών ότι το ΓΕΕΑ, απορρίπτοντας την προσφυγή για τον λόγο ότι το εκθέτον τους λόγους προσφυγής υπόμνημα δεν κατατέθηκε εμπροθέσμως, προσέβαλε το δικαίωμά της για δίκαιη δίκη και έθιξε, ως εκ τούτου, τα θεμελιώδη δικαιώματά της.
- 49 Το ΓΕΕΑ, υποστηριζόμενο συναφώς από την παρεμβαίνουσα, τονίζει ότι η κατάθεση του εκθέτοντος τους λόγους προσφυγής υπομνήματος, σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού 40/94, είναι υποχρεωτική, ειδήλλως η προσφυγή είναι απαράδεκτη δυνάμει του κανόνα 49, παράγραφος 1, του κανονισμού 2868/95. Το γεγονός ότι είχε ασκηθεί προσφυγή και είχε καταβληθεί το συναφές τέλος εμπροθέσμως δεν μπορεί εν πάση περιπτώσει να επανορθώσει το απαράδεκτο της προσφυγής, όταν δεν έχει κατατεθεί εμπροθέσμως υπόμνημα εκθέτον τους λόγους της προσφυγής. Σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, ο κανόνας 49, παράγραφος 1, του κανονισμού 2868/95 θεσπίζει τρεις διαφορετικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς στις αντίστοιχες προθεσμίες.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 50 Δυνάμει του κανόνα 49 του κανονισμού 2868/95, η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνον αν πληροί τις σωρευτικές προϋποθέσεις που θεσπίζονται στα άρθρα 57 έως 59 του κανονισμού 40/94.

- 51 Πάντως, σύμφωνα με το άρθρο 59, τελευταία περίοδος, του κανονισμού 40/94, «εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης, πρέπει να κατατεθεί γραπτώς υπόμνημα που να εκθέτει τους λόγους της προσφυγής».
- 52 Εν προκειμένω, συνομολογείται ότι η προσφεύγουσα κατέθεσε προσφυγή στις 30 Νοεμβρίου 1999 χωρίς να εκθέτει τους λόγους της προσφυγής της και κατέβαλε επίσης το τέλος της προσφυγής. Συνομολογείται επίσης ότι κατέθεσε το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα μόλις στις 10 Φεβρουαρίου 2000, ενώ η απόφαση του τμήματος ανακοπών τής είχε κοινοποιηθεί στις 8 Οκτωβρίου 1999. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τον φάκελο της υποθέσεως του ΓΕΕΑ, κατά την κοινοποίηση της καταχωρίσεως της προσφυγής, ήτοι στις 19 Δεκεμβρίου 1999, το ΓΕΕΑ επέστησε την προσοχή της προσφεύγουσας στο γεγονός ότι το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα πρέπει να κατατεθεί εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την κοινοποίηση της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 53 Πάντως, στην προσφυγή της 30ής Νοεμβρίου 1999 δεν περιλαμβάνονται οι λόγοι της προσφυγής. Οι λόγοι αυτοί δεν διευκρινίστηκαν, ούτε καν συνοπτικώς, στο ίδιο το κείμενο της προσφυγής, αλλά αναφέρθηκε ότι θα αποσταλούν μεταγενέστερα. Η προσφυγή είναι απλώς έντυπο του ΓΕΕΑ που περιλαμβάνει μόνο βασικές πληροφορίες όσον αφορά την προσφεύγουσα και την προσβαλλομένη απόφαση. Σημειώνεται επίσης ότι στο έντυπο αυτό προβλέπεται ρητώς ότι οι λόγοι της προσφυγής πρέπει να επισυναφθούν ή να προσκομιστούν μεταγενέστερα. Δεδομένου ότι η αποστολή του εκθέτοντος τους λόγους της προσφυγής υπομνήματος έγινε πέραν της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 59 του κανονισμού 40/94, η προσφυγή της προσφεύγουσας πρέπει να θεωρηθεί ως κατατεθείσα χωρίς τους λόγους της προσφυγής, οι δε λόγοι αυτοί αποτελούν προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής.
- 54 Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το εκθέτον τους λόγους της προσφυγής υπόμνημα δεν είναι προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής δεν μπορεί συνεπώς να γίνει δεκτό.

- 55 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί και, κατά συνέπεια, να απορριφθεί η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί της προτάσεως ακροάσεως μάρτυρος

- 56 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, παρέλκει η ακρόαση της S. ως μάρτυρος, εφόσον το Πρωτοδικείο μπόρεσε λυσιτελώς να αποφανθεί βάσει των αιτημάτων, ισχυρισμών και επιχειρημάτων που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της γραπτής διαδικασίας και ενόψει των προσκομισθέντων εγγράφων.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 57 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τα αιτήματά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Tiili

Mengozzi

Βηλαράς

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Σεπτεμβρίου 2003.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

V. Tiili